

Expunere de motive

Societatea, statul nu pot accepta îmbogățirea pe căi necinstite. Noua societate românească, integrată european, nu poate ignora existența unei categorii semnificative de îmbogățiti fără justă cauză ai perioadei 1990-2006. În afara dificultăților obiective ale trecerii de la o economie centralizată la economia de piață, în afara stratificării normale a societății, pe criterii de merit, inițiativă și efort, declinul economiei și diferențierea socială au fost exacerbate prin comportamentul anticonstituțional al profitorilor fără merit ai tranziției. Eludând sau răstălmăcind legile țării, strecurându-se prin lacunele acestora, ignorând obligația cetățenească minimală de a fi corecți, aservindu-și direct sau disimulat funcționari publici sau chiar întregi segmente instituționale, abuzând de răspunderi tranzitorii sau de ariergardă în structurile pe cale de dispariție, întreținând și agravând climatul de corupție, anumite persoane au acumulat bogății considerabile pe seama sărăcirii majorității concetățenilor. Acele averi nu au nici o legătură cu izvoarele cunoscute și recunoscute ale proprietății private, nu sunt rezultatul competiției reale și cinstite, al efortului investițional sau creativ real, ele provin din abuz, neglijență, favoritism, falsuri.

Instituțiile statului de drept s-au dovedit inefficiente și neputincioase în stăpânirea fenomenului. Cadrul legislativ a fost perfecționat încet și șovăielnic, ceea ce a încurajat din partea instituțiilor delăsarea, iar din partea profitorilor îndrăzneala și rapacitatea.

Este timpul să se facă dreptate. E timpul să se respecte integral legea fundamentală a țării. Integrarea europeană nu se poate face cu grupuri sociale incerte din punct de vedere al cinstei civice. Locul României în lume nu este acela al unui paradis anomic, al unui vid moral.

Constituția României a impus întotdeauna îndatorirea fundamentală a corectitudinii civice. **Articolul 54** al Constituției din 1991, preluat *ad-litteram* ca **articol 57** al Constituției din 2003, stipulează: „*Cetățenii români, cetățenii străini și apatrizii trebuie să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți*”. Prevederi similare a avut și Constituția din 1965, în vigoare până la data noii legi fundamentale, încât sub aspectul acestei îndatoriri fundamentale există continuitate constituțională.

Acapararea prin malversațiuni a bunurilor și valorilor care au fost proprietate de stat, a unor părți din domeniul public, a economiilor sau participațiilor populației, deturnarea fondurilor, înșelarea încrederii, încălcarea deliberată a obligațiunilor asumate și alte asemenea anomalii

de comportament de largi proporții constituie, în mod evident, încălcarea îndatoririi constituționale fundamentale de exercitare cu bună credință a drepturilor și libertăților, de respectare a drepturilor și libertăților celorlalți.

Simplul fapt al acumulării de bogății fără corecta lor impozitare constituie încălcarea unei alte îndatoriri fundamentale, aceea de a contribui la cheltuielile publice bazate pe „*așezarea justă a sarcinilor fiscale*” (**art.53** din Constituția 1991, **art.56** din Constituția 2003).

Pentru aceste considerente se impune o reglementare care să corecteze anomalile, să dea o șansă sporită ordinii de drept, completând normele legale existente, ce rămân în vigoare și vor fi aplicate concomitent. Noua reglementare are în vedere responsabilitatea celor care au beneficiat de jefuirea bunurilor publice, completarea răspunderii penale, civile sau administrative cu o răspundere fiscală justă și eficientă, oferirea unei șanse pentru reinsertia în corectitudine a celor care deși au încălcat Constituția nu pot fi pedepsiți, constituirea unui nou climat de corectitudine și responsabilitate, conform exigențelor europene.

Ținând seama de principiul constituțional al neretroactivității, proiectul de lege crează un moment legislativ zero.

Considerând acumularea de averi nejustificate, nemeritate ca ultima și cea mai gravă reminiscență a statului totalitar, care nu poate rămâne neelucidată și nu poate fi acoperită prin consolidarea statului de drept, proiectul de lege determină un amplu proces de lustrare fiscală, urmat de dreapta redistribuire a resurselor recuperate.

Pentru cele arătate, depunem propunerea legislativă „**Legea lustrării fiscale**” spre examinare și adoptare de către Parlamentul României.

DAN VOICULESCU
senator P.C.

SERGIU ANDON
deputat P.C.

